

**SAMEN VOOR EEN
STERK EN SOCIAAL
HEEMSTEDE**

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2022-2026**

PVDA HEEMSTEDE

---

www.heemstede.pvda.nl

INLEIDING

Heemstede is een mooie gemeente om in te wonen. We hebben alle gemakken van de Randstad en tegelijkertijd ben je in onze directe omgeving zo in de natuur. Veel van de voorzieningen zijn van hoog niveau en er is een groot aanbod van verenigingen en vrijwilligersorganisaties. Toch hebben we op 16 maart 2022 echt wat te kiezen. Kiezen we voor zelfgenoegzaam achterover leunen of voor vooruitgang?

De PvdA Heemstede staat voor een sterk en sociaal Heemstede en kiest voor vooruitgang. En wel vooruitgang waarmee we streven naar:

1. Gelijke kansen voor alle inwoners. Iedereen verdient gelijke kansen op talentontwikkeling, onderwijs en werk. Daarnaast moeten we achterstanden door bijvoorbeeld een lager inkomen, slechte gezondheid, onvoldoende taalvaardigheid of psychische problemen zien te voorkomen.
2. Een beter klimaat. Woningen en bedrijven verduurzamen. We werken aan meer zonnepanelen op de daken en minder CO2-uitstoot. We moeten ook samen van het aardgas af.
3. Mobiliteit. De doorgaande wegen van Heemstede moeten niet zo vol worden dat het verkeer niet meer doorstroomt.
4. Duurzame en betaalbare woningen. Er moeten meer betaalbare huur- en koopwoningen komen voor starters, statushouders en mensen die in Heemstede werken. Voor ouderen die niet langer zelfstandig kunnen wonen, zijn er juist meer zorgwoningen nodig.

De manier waarop de PvdA Heemstede daaraan wil werken

- We willen dat Heemstede zelfstandig blijft. Zo houden we de afstand tussen inwoners en gemeentebestuur klein en behouden we de voordelen van de goede samenwerking tussen bedrijven, maatschappelijke organisaties en betrokken inwoners. Daarnaast realiseren we ons dat intensieve samenwerking met omliggende gemeenten noodzakelijk is om bepaalde doelstellingen te realiseren. Zowel binnen de Metropoolregio Amsterdam, regionaal binnen Zuid-Kennemerland en IJmond als in de veiligheidsregio. De PvdA wil “slim schakelen” en tegelijkertijd waarborgen dat het samenwerkingsproces voor de burgers op hoofdlijnen te volgen is en door de gemeenteraad democratisch gelegitimeerd wordt.
- Op deze manier kunnen we in Heemstede ook met ons allen verantwoordelijkheid nemen voor een bestuurscultuur waarin iedereen in ons dorp mee kan doen. In ons programma doen we veel voorstellen waar we juist samen met Heemstedenaren naar verbeteringen en oplossingen gaan zoeken.
- We willen zorgen dat iedereen volwaardig kan meedoen in Heemstede. Dat betekent eerlijk delen en solidair leven waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.
- We springen op tijd bij en zorgen dat problemen niet onnodig groot worden.
- Bij ingewikkelde problemen staan we open voor innovatieve oplossingen. Zo stellen we een ‘regionaal groeifonds’ voor. Daarmee kunnen we bijvoorbeeld nieuwe, betaalbare en duurzame woonvormen realiseren.
- We werken aan zichtbare resultaten. Dat willen we samen doen met inwoners, lokale bewonerscoöperaties, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Waar nodig doen we dat ook met de andere gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond of in de Metropoolregio Amsterdam (MRA).

De afgelopen vier jaar zat de PvdA in het college van burgemeester en wethouders. Sociaal, doortastend en met geloof in de kracht van mensen. We zijn trots op de behaalde resultaten. Als PvdA, als lid van de coalitie met GroenLinks en Heemsteeds Burger Belang, en in dialoog en samenwerking met de oppositiepartijen: CDA, D66 en VVD.

Ook de komende vier jaar wil de PvdA Heemstede verder werken aan onze idealen voor een sterk en sociaal Heemstede. In dit verkiezingsprogramma kunt u meer lezen over onze prioriteiten op het sociale, fysieke en economische terrein, in samenhang met de noodzakelijke inzet op het thema duurzaamheid.

Leeswijzer

Ons verkiezingsprogramma bestaat uit drie onderdelen:

1. Samen leven, samen zorgen voor een Heemstede waarin we kansen gelijk verdelen, waar iedereen zich veilig voelt en kan rekenen op ondersteuning en zorg op maat en waar ieder kind goed onderwijs krijgt
2. Duurzaam wonen en werken met aandacht voor wonen, leefbaarheid, duurzaamheid, sociale voorzieningen en mobiliteit
3. Economie en werk: de lokale overheid verbindt waarin we ingaan op de uitdagingen voor grote werkgevers in Heemstede, de versterking van het midden- en kleinbedrijf, het behoud van de winkeldiversiteit en het ondersteunen van zelfstandigen.

Afrondend schetsen we hoe we onze plannen willen betalen.

Per onderdeel starten we met ons beeld van de uitgangssituatie: wat gaat goed en wat is er naar ons idee nog nodig? Daarna presenteren we onze ideeën voor de bestuursperiode van 2022-2026. Zo concreet mogelijk, zodat u als kiezer weet waaraan u toe bent en we actief kunnen zoeken naar samenwerkingspartners, zowel binnen als buiten de politiek. Samen kom je immers verder!

SAMEN LEVEN, SAMEN ZORGEN

De voorzieningen in Heemstede zijn erg goed. Zowel voor het onderwijs en de zorg, als voor cultuur, sport en spel zijn ze op orde. Veel inwoners van Heemstede zijn actief als mantelzorger of vrijwilliger, of zijn bestuurslid bij maatschappelijke organisaties. Ruim 80% van de inwoners ervaart de gezondheid als goed of zeer goed. Tegelijkertijd heeft bijna de helft van de bevolking te maken met overgewicht. Van de volwassenen tot 65 jaar ervaart 29% stress. Bij de jeugd in Heemstede is dat zelfs meer dan de helft.

Sport, cultuur en scouting zijn belangrijk voor ons. Het verenigingsleven verbindt ons en brengt plezier. Afgelopen periode investeerden we al 184.000 euro extra in de culturele sector. Daarmee is een digitaal cultureel platform ontwikkeld en zijn jaarlijks terugkerende culturele evenementen georganiseerd.

Heemstede is gelukkig een relatief veilige gemeente. Veel partijen werken daar hard aan en verdienen onze steun. De politie en handhavers, de jeugdwerkers, onderwijzers en nog heel veel meer mensen. Na een jarenlange daling, stijgt het aantal geregistreerde misdrijven in Heemstede weer. Vooral op het gebied van diefstal, vermogensdelicten en digitale fraude/cybercrime.

Daar wil de PvdA Heemstede iets aan doen. Meer preventie en terug de wijken in; dat zou de kern van het veiligheidsbeleid in Heemstede moeten zijn. De kracht van het Nederlands veiligheidsapparaat is dat we aanwezig te zijn in de buurten, dichtbij mensen. Dat doen we samen met onze partners en niet in de laatste plaats met u als inwoner.

Waarvoor staat de PvdA Heemstede?

- Een inclusief Heemstede, waar iedereen met respect voor elkaar samenleeft en waar we kansen gelijk verdelen. In ons dorp kijken we niet naar afkomst, culturele identiteit, handicap, leeftijd, religie of seksuele oriëntatie.
- Maatwerk en preventie op het gebied van veiligheid, zorg, en minimabeleid. We kiezen voor het behoud en zo nodig uitbreiding van de laagdrempelige advies- en informatiefunctie van het Centrum voor Jeugd en Gezin en het Loket Heemstede.
- Behoud en stimulering van burgerinitiatieven en participatie door bewoners. We stellen daar de benodigde budgetten voor beschikbaar.
- Samenwerking op het gebied van cultuur, sport en verenigingsleven. Dat versterkt de aantrekkelijkheid, binding, veiligheid en het plezier in ons dorp.

Wat willen we in de komende periode anders of beter?

In het algemeen

- **We willen het lokale minimabeleid van toepassing verklaren op alle huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum.** Het huidige onderscheid tussen gezinnen met kinderen en andere huishoudens laten we vervallen. Daardoor kunnen we tijdig meer “werkende armen” ondersteunen en voorkomen dat tijdelijke werkloosheid een voorbode is voor blijvende afhankelijkheid van bijstand, dakloosheid, schulden of stress.
- **Als onderdeel van het minimabeleid introduceren we een individueel persoonlijk ontwikkelingsbudget van €1000,- tot €4500,-.** Dit budget is bedoeld voor jongeren die hun school niet afgemaakt hebben en voor volwassenen met een opleidingsniveau tot mbo2. Hiermee vergroten we de kansen van die mensen om werk te vinden dat bij hen past. Waar nodig zorgen we voor advies en ondersteuning van een loopbaancoach. Daarbij houden we uiteraard rekening met cao-aanspraken en voorliggende regelingen op basis van werknemersverzekeringen.
- **Meer tijd, geld en aandacht voor het voorkomen van gezondheidsproblemen, ontwikkelingsachterstanden of eenzaamheid.** Daarbij maken we gebruik van methodes die zich al bewezen hebben. Dit regelen we het liefst op regionaal niveau in een preventie-akkoord Zuid-Kennemerland, samen met scholen, werkgevers, zorginstellingen en anderen. We willen speciale aandacht voor gebieden waarvoor we nog geen succesvolle programma's hebben, zoals preventie bij angststoornissen. En we willen programma's die er voor zorgen dat experimenteren met alcohol en drugs niet leidt tot misbruik, spijbelen niet leidt tot voortijdig schoolverlaten, een pedagogische tik niet tot kindermishandeling en plagen niet tot pesten.
- **Kwalitatieve en kleinschalige zorg dichtbij huis.** We willen dat er zo min mogelijk wordt doorverwezen. Mensen die zorg nodig hebben, moeten daarvoor niet stad en land af reizen. In plaats daarvan moet de expertise binnen het gezin wordt ingezet en een goede afstemming plaatsvinden tussen alle betrokkenen.

- **Heemstede is sinds 2019 een actieve regenbooggemeente.** Daar heeft de PvdA zich hard voor gemaakt. Wij vinden dat iedereen in Heemstede zich thuis moet kunnen voelen, ongeacht seksualiteit en genderidentiteit. Tot en met 2023 is jaarlijks geld gereserveerd om dat te bevorderen. De PvdA wil dat Heemstede ook de jaren daarna een regenbooggemeente zal zijn. Samen met scholen, zorginstellingen, ondernemers en verenigingen voor sport, cultuur en scouting willen we bepalen hoe we een nog fijnere en veiligere gemeente worden voor iedereen. Daarbij zetten we in op structurele verbetering van de sensitiviteit voor en het respecteren van verschillen in seksualiteit en genderidentiteit.
- **De gemeente houdt in haar werk meer rekening met laaggeletterden.** Door eenvoudig taalgebruik, toegankelijke websites, persoonlijk contact of het gebruik van een tolk als de communicatie niet lijkt te slagen, zorgen we er voor dat de boodschap duidelijk is. Waar nodig kan dat worden aangevuld met toelichting in een filmpje of in andere talen.
- **We zetten onze samenwerking met kunstenaars en verenigingen voort.** Samen geven we vorm aan het platform waarop kunstenaars en verenigingen zichzelf en hun activiteiten kunnen presenteren. Zowel om de naamsbekendheid en de informatie over de activiteiten van de deelnemers te vergroten, als om de onderlinge samenwerking een impuls te geven.
- **De PvdA wil meer cultuur in de openbare ruimte stimuleren,** van zomerconcerten op het Wilhelminaplein of Raadhuisplein, tot stand-up performers op de Binnenweg/Raadhuisstraat en openbaar toegankelijke koor- of orkestuitvoeringen bij of in zorgcentra. Uiteraard wordt daarbij de samenwerking gezocht met Stichting Podia Heemstede.

Specifiek voor jongeren

- **Wij stimuleren scholen om in hun beleid en gericht in te zetten op een brede talentontwikkeling, het verbeteren van de kansen van leerlingen met een achterstand en de school als veilige omgeving voor alle kinderen. Bewezen effectieve interventies tegen leerachterstanden, zoals een breed naschools aanbod, zomerschool of *high dosage tutoring*, zien wij ook in Heemstede als kansrijk.** We zijn voor samenwerking tussen scholen en gemeente en voor de implementatie van schoolbeleid waarvan zeker is dat het werkt. Tegelijkertijd respecteren we de autonomie van scholen. Initiatieven zoals voor- en vroegschoolse educatie (vve), schakelklassen, topklassen, zomerscholen, huiswerkbegeleiding en high dosage tutoring zien wij als kansrijk.
- **We investeren in een goede opvolging van opvang en onderwijs, passend voor kinderen en jongvolwassenen van 0 tot 21 jaar.** Het is belangrijk voor ons dat peuteropvang, naschoolse opvang, basisscholen en scholen in het voortgezet onderwijs met elkaar praten om hun opvang en onderwijs op elkaar af te stemmen. Dat lukt het best als opvang en scholen een gebouw met elkaar delen. Vooral basisscholen hebben een brede functie in de buurt. Ze worden waar mogelijk integrale kindcentra, met voorzieningen voor kinderopvang en naschoolse opvang.

- **Wij vinden dat alle kinderen en jongeren zich in een fijne en veilige omgeving kunnen ontwikkelen tot (wereld)burgers.** Kinderen en jongeren moeten zich altijd veilig kunnen voelen op school en in de buurt. Scholen delen met elkaar hoe zij zich ervoor inzetten dat iedereen zich thuis voelt en dat leerlingen gelijke kansen krijgen. Draagvlak in schoolteams en intensieve samenwerking tussen wijkagenten, scholen en de gemeente vinden we erg belangrijk. Fysieke en sociale veiligheid staat hoog op onze agenda tijdens de gesprekken tussen gemeente en schoolbesturen. We streven ernaar dat alle scholen een of meer genderneutrale toiletten hebben zodat alle leerlingen veilig naar het toilet kunnen. Scholen die bij hun burgerschapsbeleid en anti-pestbeleid gebruik maken van bewezen methodes en expliciet rekening houden met diversiteit op het gebied van religie, cultuur, handicap en LHBTI krijgen voorrang bij subsidietoekenning.
- **Op scholen zou aandacht moeten worden gegeven aan kennismaking met activiteiten van culturele, muzikale en maatschappelijke organisaties en verenigingen in Heemstede en de regio.** Zo kunnen alle kinderen en jongeren al vroeg samen met leeftijdgenoten van andere scholen kennismaken met allerlei activiteiten. Alles van dans tot debat, museum tot muziek, theater tot tai-chi of zeeverkeners tot zumba. Zij leren hierdoor al vroeg belangrijke vaardigheden om goed samen te kunnen werken en plezier te hebben.
- **Kwetsbare jongeren willen we helpen om hun problemen in samenhang op te lossen.** Problemen van jongeren staan vaak niet op zichzelf. Zij worden thuis, op straat, op de club en op school beïnvloed binnen allerlei netwerken. Kwetsbare jongeren moeten op al deze terreinen ondersteund kunnen worden als dat nodig is, want moeilijke vraagstukken vragen om een gezamenlijke aanpak. De gemeente zorgt er voor dat alle nodige zorg (schoolarts, leerplicht, Centrum Jeugd en Gezin, jongerenwerk etc.) voor de school makkelijk bereikbaar is om -samen met de ouders en het kind/de jongere- een gezamenlijk plan van aanpak te maken.
- **We willen dat jongeren vaker en meer inhoudelijk meedoen in de lokale politiek.** Samen met scholen organiseren we scholierendebatten. Jongeren kunnen gebruik maken van bestaande budgetten om hun eigen ideeën uit te voeren om hun school, buurt of club te verbeteren.
- **We vinden het belangrijk dat alle leerlingen van basisscholen en middelbare scholen kunnen kennismaken met in ieder geval één raadslid en het werk dat raadsleden doen.** Raadsleden van de PvdA blijven daarom meedoen aan het project 'Raadslid in de Klas'. Onze raadsleden gaan tijdens hun bezoek aan scholen in gesprek met leerlingen over hun eigen omgeving: wat vind je het allerleukst aan het dorp waarin we wonen, wat zou je willen veranderen, hoe zouden we dat samen kunnen doen?

- **Wij vinden dat scholen voor basis en voortgezet onderwijs een gezonde plek moeten zijn.** Samen met leerlingen en hun ouders wordt ingezet op gezond eten, meer bewegen, niet roken en het voorkomen of reduceren van stress. Met scholen werken we samen aan het creëren van meer groene schoolpleinen met watertappunten.

Specifiek voor volwassenen

- **We willen energie-armoede voorkomen.** Dat doen we door huishoudens met een minimuminkomen actief te ondersteunen in het duurzamer maken van hun woning, het verlagen van energiekosten en de omschakeling naar een aardgasvrije verwarming. We willen in nauwe samenwerking met de woningcorporaties ook mensen die een huis huren toegang bieden tot zonne-energie via zonnepanelen op grote daken bij hen in de buurt. Voor huurders met een minimuminkomen stellen we gratis zonnecertificaten beschikbaar. Huurders met een hoger inkomen gaan we gedeeltelijk tegemoetkomen in de investeringskosten.
- **De PvdA wil dat er in Heemstede een samenhangende aanpak van laaggeletterdheid komt.** Iedereen die daar behoefte aan heeft, willen we actief ondersteunen bij het leren lezen, leren rekenen, leren schrijven en versterken van hun computervaardigheden.
- **Wij zien inburgering en taalscholing niet los van participatie, vrijwilligerswerk of werk.** Vanaf de eerste dag dat iemand in Heemstede komt, wordt in het inburgeringsproces toegewerkt naar een vorm van actieve participatie en kennismaking met het lokale activiteiten-, scholing- en werkaanbod.
- **Wij willen de inzet op preventieve schuldhulpverlening versterken.** Daarmee kunnen we psychische problemen, dreigende ontruiming of afsluiting van energie voorkomen. Aan ZZP-ers die niet rondkomen en zelfstandigen uit het midden- en kleinbedrijf wordt gespecialiseerd advies beschikbaar gesteld ter voorkoming van faillissement of bedrijfsbeëindiging.
- **De PvdA vindt bewonersparticipatie, burenbetrokkenheid, vrijwilligerswerk en ondersteuning van mantelzorgers erg belangrijk.** Ook willen we zorgen voor een goede afstemming en communicatie tussen professionals, mantelzorgers en vrijwilligers. Eenzaamheid bestrijden we door het versterken van de verbindingen in en met de wijk.
- **Wij vinden dat mensen sneller vanuit de maatschappelijke opvang naar een betere plek moeten kunnen verhuizen.** Dat kan door het realiseren van flexwoningen. Dat zijn kleine en sobere woningen waar men tijdelijk onderdak en ondersteuning krijgt in afwachting van een zelfstandige woning. Deze flexwoningen kunnen worden gerealiseerd in leegstaande bedrijfs- of kantoorruimten, gebouwen van de gemeente of woningen die leeg staan in afwachting van verbouwing of sloop of door de gemeente hiervoor aan te kopen panden. Het voormalig politiebureau op de Kerklaan of schoolgebouwen die leeg staan tijdens of na afronding van het Integraal huisvestingsplan (IHP) zijn voorbeelden waar dit kan.

- **De PvdA zet in op efficiënter gebruik van de bestaande woonruimte.** We stimuleren splitsing van grote woningen in betaalbare appartementen en de doorstroming van een- of tweepersoonshuishoudens van een eengezinswoning naar een kleiner huis. We handhaven de regeling Ouder worden, prettig wonen. Verder bieden we ouderen actieve hulp en ondersteuning bij de verhuizing naar een passende woning of het verkennen van de mogelijkheden van splitsing van de huidige woning.

Specifiek voor veiligheid

- **We willen bewoners zelf laten bepalen hoe hun wijk veiliger moet worden.** Bewoners weten vaak het beste wat er mis is in hun wijk en ervaren zelf wat ze onveilig vinden. Daarom stellen we bewoners in de gelegenheid om de prioriteiten voor handhaving en politie in hun wijk deels mee te bepalen en mee te denken over hoe het geld voor veiligheid en politie lokaal wordt ingezet.
- **De PvdA wil de wijkagent terug waar die hoort: in de wijk!** De landelijke norm is 1 wijkagent per 5.000 inwoners, maar in praktijk loopt Heemstede daar ver op achter. Dat komt deels omdat wijkagenten worden ingezet op andere, administratieve taken. Daardoor komt de wijkagent niet of onvoldoende toe aan het leggen van contacten in de wijk, met bewoners, scholen, het welzijnswerk, woonzorgcomplexen etc. We missen ook kansen om preventief in te grijpen op beginnende problematiek en zo escalatie te voorkomen. Dat moet volgens de PvdA anders.
- **We zetten in op preventie.** Vooral jongens met weinig toekomstkansen lijken in de lokale criminaliteit verstrikt te raken. Hen geven we meer kansen, met goed onderwijs, meer perspectief op een baan en voldoende professionele jeugdhulp. Samen met het jongerenwerk en wijkagenten bieden we deze jongens een ander toekomstperspectief. Voorkomen is immers beter dan genezen. Jongeren die hardleers blijken en hulp weigeren, pakken we aan.
- **We gaan cybercrime aanpakken.** Heemstede is met haar relatief oudere bevolking kwetsbaar voor cybercrime. We willen cybercrime voorkomen door potentieel kwetsbare groepen actief te wijzen op nationale voorlichtingsprogramma's of door eigen programma's te ontwikkelen.
- **We willen kwetsbare mensen helpen in plaats van opsluiten.** De overlastcijfers zijn de afgelopen jaren spectaculair gestegen. Mensen die verward zijn of zonder thuis, komen steeds vaker in aanraking met de politie. Dat moet anders. Die mensen verdienen betere hulp en een warm welkom vanuit hun omgeving, waardoor partners weer kunnen doen wat ze eigenlijk moeten doen; mensen helpen en ondersteunen.
- **De PvdA is voor een vuurwerkvrij Heemstede.** Het afsteken van vuurwerk is slecht voor het milieu, levert voor mensen en dieren overlast en gevoelens van onveiligheid op en is elk jaar weer de oorzaak van lichamelijk letsel en een groot beroep op de spoedeisende hulp. De PvdA kiest daarom, in aansluiting op Bloemendaal en Haarlem, voor een gemeentebreed verbod.

DUURZAAM WONEN & WERKEN

Heemstede staat op de 2e plaats in de lijst van meest aantrekkelijke woongemeenten in Nederland. Maar ons dorp telt ook ongeveer 8.750 woningzoekenden, waarvan ruim 1.200 huishoudens het laatste jaar actief gereageerd hebben op het vrijkomende woningaanbod in onze regio. De komende jaren neemt de vraag naar woningen in onze regio alleen maar toe. Woningzoekenden kunnen vaak geen kant op. Er zijn te weinig betaalbare huur- of koopwoningen voor starters op de woningmarkt.

Waar bouwen we die woningen? En hoe zorgen we dat agenten, onderwijzers, zorgmedewerkers en winkelpersoneel in Heemstede kunnen wonen? En wat is er nodig om Heemstede duurzamer te maken? Hoe investeren we in de biodiversiteit in onze omgeving? Welke plannen hebben we voor onze winkelgebieden? Ook in de toekomst moet Heemstede een fijne plek om te wonen zijn.

Waarvoor staat de PvdA Heemstede?

- Een aantrekkelijk, duurzaam en leefbaar Heemstede, waar voor iedereen - ongeacht inkomen- een prettige woning beschikbaar is
- Ondersteuning van ouderen bij het verhuizen naar een levensloopbestendige woning
- Behoud van de startersregeling voor jongeren.

Wat willen we in de komende periode anders of beter?

Onze plannen voor wonen

- **Bij nieuwbouwprojecten willen we 50% sociale huur, 40% huur- of koop in het middensegment en maximaal 10% duurdere woningen.** De PvdA blijft zoeken naar geschikte locaties voor de bouw van betaalbare huur- en koopwoningen, bijvoorbeeld door:

- Toevoeging van woonlocaties aan bedrijventerreinen, bijvoorbeeld op het industriegebied bij De Haven
- Toevoeging van bouwvolume bij Kennemerduin
- Duurzame sociale woningbouw op het Manpadslaangebied, met behoud van de volkstuinten en respect voor de ecologische waarde van het gebied

Gegeven de beperkte mogelijkheden in Heemstede staat de PvdA positief

- tegenover nieuwbouw in de directe omgeving van Heemstede, zoals bijvoorbeeld in Zuid-West Haarlem.

- **Introductie van een Regionaal Groeifonds om, in Heemstede en daarbuiten, te kunnen investeren in duurzame nieuwbouw van betaalbare woonruimte.** Hierbij staan we ook open voor nieuwe ideeën. Zoals het plaatsen van kleine kant-en-klaar woningen (modulair wonen), het bouwen in opdracht van toekomstige bewoners in plaats van een ontwikkelaar (collectief particulier opdrachtgeverschap) en andere innovatieve woonvormen.

- **Introductie van een Betaalbare Koopregeling in regionaal verband.** De gemeente koopt grond aan van natuurgebied en (delen van) landgoederen. Dat doen we om:

- waardevolle natuurgebieden te behouden voor toekomstige generaties;
- woningcorporaties en collectieve bewonersinitiatieven de gelegenheid te bieden om op deze terreinen betaalbare woningen te realiseren; de gemeente blijft wel eigenaar van de grond;
- een samenhangend beheer te realiseren en in te kunnen zetten op herstel en verbetering van de kwaliteit van het landschap.

We willen de bestaande ruimte en woningvoorraad benutten door:

- het stimuleren van wonen boven winkels;
- het mogelijk maken van splitsing van grote buitenplaatsen, landhuizen, villa's en eengezinswoningen in meerdere zelfstandige appartementen;
- het makkelijker maken van doorstroom uit grote eengezinswoningen naar een geschikte kleinere en levensloopbestendige woning;
- herinrichting van bedrijventerreinen en transformatie van kantoorlocaties, zodat we hier woningen kunnen toevoegen en de aantrekkelijkheid van het gebied verbeteren.

- **We geven woningzoekenden uit Heemstede en woningzoekenden met een economische binding met Heemstede voorrang op een sociale huurwoning, middeldure huurwoning of betaalbare koopwoning om zoveel mogelijk te voorkomen dat Heemstedenaren met een laag of middeninkomen naar elders moeten verhuizen en te zorgen dat mensen die in Heemstede werken daar ook kunnen wonen.**
- **Realisatie van meer woonruimte voor mensen die beschermd wonen of zorg nodig hebben.** Bij voorkeur op of in de directe nabijheid van bestaande zorglocaties in Heemstede. Aanbieders van zorg voor ouderen in onze regio zien een dreigend tekort aan dit soort huisvesting voor ouderen. De bestaande opvang is niet genoeg en langer zelfstandig thuis wonen is in veel gevallen niet verantwoord.
- **De PvdA wil lokaal en in regionaal verband juridische maatregelen nemen om te voorkomen dat woonruimte wordt gebruikt om mee te beleggen.** We doen dat door:
  - bij nieuwbouw een anti-speculatiebeding in te voeren;
  - bij nieuwbouw en verkoop van bestaande woningen een zelfbewoningsplicht in te voeren;
  - verkamering van zelfstandige woonruimte te verbieden of te koppelen aan nadere voorwaarden;
  - bedrijfsmatige onderverhuur van zelfstandige woonruimte te koppelen aan een verhuurvergunning, waarin onder meer voorwaarden zijn opgenomen over het waarborgen van een redelijke huurprijs, zorgvuldig onderhoud en het opvolgen van uitspraken van de huurcommissie.
- **De PvdA wil in de Prestatieafspraken met woningcorporaties vastleggen dat de corporaties:**
  - geen bestaande sociale huurwoningen verkopen, tenzij met de opbrengst uit die verkoop elders in Heemstede betaalbare nieuwbouw wordt gerealiseerd;
  - sneller verduurzamen, zodat uiterlijk in 2025 ten minste 60% van de huidige woningen met energielabel C of hoger in aanmerking komen voor energielabel B;
  - de woonlastenverhoging in verband met deze verduurzaming beperken tot de door de huurder te verwachten verlaging van de energiekosten (woonlastengarantie);
  - waar mogelijk een coördinatie- en regierol vervullen in buurt- of wijkgerichte collectieve verduurzamingsmaatregelen, zodat particuliere eigenaars en ondernemers ontzorgd worden en meeprofiteren van collectieve inkoopvoordelen.

Verder willen wij de corporaties stimuleren het Amsterdamse project “onder de pannen” over te nemen. Dat zorgt voor kamerverhuur aan jongeren, daklozen of alleenstaanden met een verslavings- of zorgachtergrond zodat zij een eigen plek hebben en niet op straat belanden.

- **Wij stellen voor om in regionaal verband een Groei-/Groenfonds op te zetten van vooralsnog 2 miljoen euro.** Dit fonds zetten we op met een combinatie van publiek vermogen, particuliere deelname en leningen tegen lage rentetarieven. Het wordt gebruikt om:
  - cofinanciering beschikbaar stellen voor de realisatie van innovatieve collectieve woonvormen en nieuwe woonconcepten zoals co-living, delen van voorzieningen, ecodorpen, flexwonen, Knarrenhof en tiny houses;
  - tijdelijk financiering te bieden voor de onrendabele top van grootschalige sociale nieuwbouwprojecten;
  - experimenten mogelijk maken met modulaire bouw;
  - een boost te geven aan de verbetering van de openbare ruimte en het realiseren van een uitnodigend en veilig netwerk van fiets- en voetgangersroutes, zowel van en naar de gemeenten in Zuid-Kennemerland als van en naar de omliggende natuurgebieden en OV-knooppunten;
  - leningen of garanties beschikbaar te stellen voor projecten waarin meerdere betrokkenen samen aan verduurzaming werken, zoals zonnepanelen op grote daken.
- **Uitbreiding van de regionale samenwerking met Haarlemmermeer zodat:**
  - starters en andere woningzoekenden uit Heemstede makkelijker een huis kunnen vinden in de Haarlemmermeer;
  - we samen sterker staan in het verbeteren van de bereikbaarheid.

Specifiek voor bedrijfsterreinen en winkelcentra

- **De PvdA wil zich de komende periode inzetten voor een transformatie en herinrichting van de bedrijventerreinen aan de Cruquiusweg en bij de Haven.** In nauwe samenwerking met de bedrijven daar willen we plannen maken met als doel:
  - meer ruimte voor menging met verblijfs- en woonfuncties;
  - meer samenwerking tussen soortgelijke bedrijven;
  - meer zonnepanelen op de daken en samen inzetten op efficiënter energiegebruik, bijvoorbeeld door gezamenlijke opslag van zonne-energie, realisatie van laadpalen voor elektrische auto's of voorop lopen bij de introductie van nieuwe technologie;
  - het realiseren van een distributiepunt voor bedrijven, maaltijdbezorgers, pakketdiensten en supermarkten waar vandaan een efficiënte lokale bezorging van hun pakjes met schone voertuigen wordt geregeld en waar consumenten hun pakketten kunnen afhalen;
  - meer biodiversiteit en ruimte voor natuur en milieu.

- **De PvdA stimuleert samenwerking van ondernemers op eenzelfde bedrijfsterrein of in een winkelcentrum.** We willen hen helpen om samen te kijken naar welke uitdagingen er voor hun gebied zijn, in combinatie met het gezamenlijk optrekken in het bereiken van maatschappelijke doelstellingen. Daarbij zien wij de collectieve verduurzaming van de bedrijventerreinen en winkelcentra als een belangrijke opdracht. Niet alleen door fysieke maatregelen, maar ook door vaker gebruik te maken van duurzame producten, vermindering van restafval en samen zorgen voor minder voedselverspilling in de horeca en supermarkten.
- **We willen de winkelcentra aantrekkelijk houden voor bezoekers en de verblijfsfunctie versterken.** Allereerst willen we leegstand van bedrijfs- en winkelruimten zoveel mogelijk voorkomen. Dit kan door ruimte te bieden voor een tijdelijk gebruik van bedrijfs- en winkelruimten, bijvoorbeeld als expositieruimte, fietsenstalling, pop-up shop, sociale broedplaats of tijdelijke atelier- of woonruimte. Daarnaast willen we in samenwerking met de betreffende ondernemers werken aan:
  - behoud en versterking van het kleinschalige lokale aanbod van specialiteitzaken;
  - een evenwichtige balans van horeca, kleinschalig winkelaanbod en vestigingen van landelijke ketens;
  - een aantrekkelijke aankleding van de openbare ruimte.
- **De PvdA stelt vast dat de combinatie van fietsers, gemotoriseerd verkeer en voetgangers op de Binnenweg en Raadhuisstraat regelmatig tot problemen leidt.** Wij zijn daarom voor experimenten met een (gedeeltelijk) autoluw winkelcentrum op de Binnenweg en de Raadhuisstraat. Ten eerste willen we zo de veiligheid van fietsers en voetgangers waarborgen en daarnaast kunnen we er de verblijfskwaliteit van de ruimte mee vergroten. Daarbij denken we onder meer aan:
  - het stimuleren van boodschappen doen per fiets of te voet;
  - het afsluiten van de Binnenweg tussen Julianalaan en Lanckhorstlaan en de Raadhuisstraat tussen het Raadhuisplein en de Kerklaan voor autoverkeer op zaterdag van 11:00-19:00 uur;
  - gedifferentieerde parkeertarieven, waarbij parkeren in de periode tot 11:00 uur en vanaf 19:00 uur gratis is en tussen 11:00 uur en 19:00 uur voor alle winkelcentra een tarief geldt dat vergelijkbaar is met dat in de Haarlemse binnenstad;
  - het experimenteren met eenrichtingsverkeer voor gemotoriseerd verkeer, van noord naar zuid voor het deel tussen Koediefslaan en Cloosterlaan en van zuid naar noord voor het deel tussen Raadhuisstraat en Julianalaan.
  - het verminderen van het aantal parkeerplekken voor auto's ten gunste van meer vakken voor fietsparkeren.

- **We willen in de komende periode zichtbaar resultaat bereiken in de toename van het aantal zonnepanelen.** Er zijn volop mogelijkheden voor extra zonnepanelen op woningen en grote daken van bedrijven, winkels, of maatschappelijke voorzieningen. Ook op de parkeervoorzieningen bij het OV, scholen, winkelcentra of sportvoorzieningen kunnen zonnepanelen geplaatst worden. Zon op Heemstede beheert nu zeven projecten met totaal 1.038 zonnepanelen. Dit aantal willen we voor 2026 verviervoudigen.
- **Wij willen weten of het mogelijk is de warmte uit het waterleidingnetwerk te benutten.** Zodra dat duidelijk is, bepalen we welke wijk als pilotwijk gaat fungeren voor het vervangen van aardgas door andere warmtebronnen. Daarbij wordt optimaal aandacht besteed aan een zorgvuldige voorlichting, de betaalbaarheid voor iedereen en de participatie van bewoners en andere belanghebbenden.
- **De PvdA zet in op een verbetering van de mogelijkheid om te sporten in ons dorp.** Samen met de lokale sportaanbieders en -verenigingen gaan we nadrukkelijk aandacht besteden aan de verduurzaming van sportparken. Verder kijken we naar het verbeteren van het sportaanbod en van de faciliteiten voor sport in de openbare ruimte.
- **We zorgen dat monumenten kunnen worden verduurzaamd op een manier die recht doet aan de historische waarde van het pand.** De regels om monumenten te isoleren en te voorzien van zonnepanelen maken we eenvoudiger.
- **We maken ons dorp groener en vergroten de biodiversiteit.** We actualiseren in nauwe samenwerking met wijkbewoners de Bomenkaart Heemstede, zodat de kap van beeldbepalende en voor de wijk waardevolle bomen minder eenvoudig wordt. We zorgen voor de aanplant van minimaal 400 nieuwe bomen in plantsoenen en langs waterwegen en vergroten de biodiversiteit door minder te maaien en het realiseren van natuurvriendelijke oevers.
- **Klimaatverandering brengt nieuwe risico's voor ons dorp.** In samenwerking met het Hoogheemraadschap van Rijnland moet bekeken worden in welke gebieden in Heemstede sprake is van risico's van droogte of wateroverlast als gevolg van de klimaatverandering. We maken meer ruimte voor waterberging en beplanting van platte daken, we vergoeden betegelde (school)pleinen en voortuinen en verbeteren de afvang van regenwater zodat het rioolsysteem ontlast wordt.
- **Wij realiseren een goede laadinfrastructuur voor elektrische auto's.** Het Heemsteedse wagenpark telt ruim 13.000 auto's, waarvan een steeds groter deel elektrisch. Dat vraagt om een betere publieke infrastructuur van laadpalen én het stimuleren van een zoveel mogelijk uniforme en minimaal overlast gevende realisatie van particuliere laadpalen. Waarbij kabels bijvoorbeeld niet los op de trottoirs liggen, maar in kabelgoten worden weggewerkt.

- **Met uitzondering van enkele toegangswegen gaat de gemiddelde snelheid in het grootste deel van Heemstede de komende jaren naar 30 km per uur.** Dat betekent helaas niet dat iedereen zich vanzelf aan die nieuwe snelheid houdt. We willen -zo mogelijk met cofinanciering van de provincie Noord-Holland- wijkbewoners, bezoekers en passerend verkeer ertoe verleiden om zich wél aan de limiet te houden, door het (tijdelijk) plaatsen van spaarpalen op doorgaande wegen in de nabijheid van basisscholen.
- **De PvdA vindt dat je straat een plek is om elkaar te ontmoeten.** We gaan in gesprek met wijkbewoners over een mogelijke verlaging van de parkeerdruk, door de introductie of het stimuleren van deelauto's of het heffen van parkeerbelasting van huishoudens met meer dan een auto. Dit met het doel om de woonstraat zoveel mogelijk te transformeren in een leef- en ontmoetingsstraat, met minder geparkeerde auto's en meer (speel)groen.
- **Wij willen dat de gemeente en de door Heemstede gesubsidieerde organisaties zoveel mogelijk gebruik maken van lokale leveranciers.** Bij openbare aanbestedingen houden we de social return on investment clause erin, zodat inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt meer perspectief op scholing en duurzaam werk krijgen.
- **De PvdA zet verder nadrukkelijk in op duurzame inkoop.** We vinden dat alle gemeentelijke voertuigen en vuilniswagens zo snel mogelijk emissieloos moeten rijden. We regelen regionaal dat nieuwe aanbestedingen volledig uitgaan van emissieloos (groeps)vervoer.

WERK & ECONOMIE

DE LOKALE OVERHEID VERBINDT

Heemstede is deels een forensendorp. Veel inwoners werken in de regio van Amsterdam of reizen per trein naar Leiden, Den Haag of verder. Het is ook een ondernemersdorp, een kwart van onze werkenden zijn ondernemer. Heemstede telt 3.235 bedrijfsvestigingen, in allerlei sectoren. Dit zorgt voor werkgelegenheid. In onze omgeving is er vooral een groeiend aantal banen in de zorg en welzijn, openbaar bestuur, detailhandel, financiële dienstverlening en onderwijs.

Sinds de coronapandemie werkten aanvankelijk meer mensen thuis, maar dat lijkt geen blijvend veranderde situatie. Sinds de strengste coronamaatregelen zijn opgeheven, gaan meer mensen met de auto naar hun werk. Met als gevolg meer files, meer CO2-uitstoot en minder balans tussen werk en privé.

Waarvoor staat de PvdA?

- Een aantrekkelijk, duurzaam en leefbaar Heemstede, waar voor iedereen die in Heemstede werkt prettige woonruimte beschikbaar is. Dat zorgt er voor dat werkgevers verzekerd zijn van voldoende personeel en het woon-werkverkeer zoveel mogelijk per fiets of openbaar vervoer kan plaatsvinden.
- Een betere positionering van station Heemstede-Aerdenhout in het lokale en regionale OV-netwerk, zodat het station eenvoudiger per bus of tram bereikbaar wordt en met behoud van de doorgaande intercityverbindingen naar Amsterdam, Leiden en verder.

- Een regionale samenwerking waarbij ingezet wordt op een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Daarvoor moeten we aandacht hebben voor het creëren van voldoende stageplekken, voorkomen van werkloosheid van voortijdig schoolverlaters of werkzoekenden met een beperking of GGZ-achtergrond, inspelen op de vraag aan personeel in sectoren met een vergrijzend personeelbestand.
- Een goed contact tussen overheid en bedrijfsleven, zowel via de ondernemersverenigingen voor de winkelgebieden als op branche- of individueel niveau.

Wat willen we in de komende periode anders of beter?

In het algemeen:

- **Heemstede geeft als werkgever zichtbaar het goede voorbeeld.** We realiseren arbeidsplaatsen voor werkzoekenden met een beperking. In het kader van haar scholingsaanbod biedt de gemeente extra faciliteiten aan laaggeletterden. Het personeel wordt zoveel mogelijk gestimuleerd om per fiets of OV naar het werk te komen.
- **We willen dat Heemstede actief optreedt om te voorkomen dat er personeelstekorten ontstaan in het onderwijs, de zorg en andere vitale sectoren.** Bijvoorbeeld door in samenwerking met het beroepsonderwijs instroomtrajecten te realiseren voor werkzoekenden uit onze regio.
- **Wij gaan voor het versterken van de samenwerking met werkgevers in Heemstede.** Daarbij staan “goed werkgeverschap”, duurzaam werk, meer stagemogelijkheden voor leerlingen uit het beroepsonderwijs, het voorkomen van werkloosheid en het terugdringen van flexbanen centraal.
- **De PvdA vindt dat de behoefte aan en inrichting van bedrijventerreinen meer in regionaal verband moet worden afgestemd.** Zo wordt leegstand voorkomen en wellicht ontstaan op die manier mogelijkheden om voor sommige locaties te kijken of er woningen kunnen komen.
- **Zelfstandigen zouden in Heemstede moeten kunnen rekenen op voldoende faciliteiten voor vergader-, ontmoetings- en werkruimte.** Dat zorgt voor makkelijke onderlinge samenwerking op het gebied van communicatie, innovatie en PR etc.

Specifiek voor werkzoekenden

- **De PvdA wil inzetten op het verbeteren van de taalvaardigheden van laaggeletterden.** Daarvoor gaan we samenwerken met de Heemstedse werkgevers, de openbare bibliotheek, Wij Heemstede en andere maatschappelijke organisaties. We vinden dat mensen de kans moeten krijgen om hun lees-, en schrijfvaardigheden en ook rekenvaardigheden te verbeteren. Hetzelfde geldt voor computervaardigheden. Zo kunnen zij zich zelfstandig redden in de Nederlandse samenleving en het risico op werkloosheid wordt beperkt.

- **We willen - in regionaal verband- de samenwerking met de werkgevers in de detailhandel, horeca en zorg intensiveren.** Waar het zinvol is, maken we samen opleidingstrajecten met baangarantie voor sectoren waar personeelstekorten ontstaan.
- **We bieden statushouders, jongeren en voortijdig schoolverlaters actieve ondersteuning en individueel maatwerk bij het vinden van duurzaam werk.**

Specifiek voor werkgevers

- **We verkennen samen met ondernemers de mogelijkheden van een toenemende rol van digitalisering in de lokale economie.** We kijken daarvoor naar de kansen van online winkelen bij lokale winkels en de rol die kunstmatige intelligentie in de toekomst gaat spelen. We organiseren hackatons en challenges met (ICT-)studenten om het Heemstedse winkelaanbod beter te presenteren, te innoveren, te verduurzamen, de veiligheid te verhogen en ondermijning te voorkomen.
- **We vinden de veiligheid van ondernemers belangrijk.** Daarom ondersteunen we bedrijven en winkeliers bij het gestructureerd verbeteren van de veiligheid van bedrijventerreinen en winkelgebieden volgens de methodiek van het Keurmerk Veilig Ondernemen.
- **De PvdA wil werkgevers waar nodig ondersteunen bij het verduurzamen van hun bedrijf.** Maar ook met innovatie, het versterken van lokale of regionale samenwerking en/of het voorkomen van personele problematiek.
- **We stimuleren (keten)samenwerking tussen Heemstedse bedrijven, maatschappelijke organisaties en zelfstandigen zonder personeel.** Bijvoorbeeld door communicatieadviseurs te koppelen aan winkeliersverenigingen, door de producten van lokale moestuinen te verkopen in de supermarkten of door bedrijven te stimuleren om van elkaar te leren.

Specifiek voor zelfstandigen zonder personeel

- **We starten een ZZP-tafel Heemstede.** Daarvoor nodigen we twee keer per jaar alle zelfstandigen zonder personeel uit. Het doel is om de onderlinge contacten tussen deze bedrijven te versterken, samen nieuwe trends en mogelijkheden te signaleren en van elkaar te leren.
- **We ondersteunen ZZP-ers bij een eventuele uitbreiding van personeel.**

FINANCIËEL VERANTWOORD, INNOVATIEF EN STRUCTUREEL

De financiële uitgangspositie van Heemstede is meer dan gezond. De meerjarenbegroting vertoont tot en met 2025 een overschot en er zijn veel reserves. In ons verkiezingsprogramma staan diverse voorstellen extra investeringen voor nodig zijn of waar we een ruimer budget beschikbaar moeten stellen.

Wij willen uit de algemene reserve alleen budget beschikbaar stellen voor uitgaven waar alle inwoners van profiteren. Dit doen we onder andere door geld vrij te maken voor:

- De **Betaalbare Koopregeling**, de aankoop van grond, in combinatie met het beperkt aanbieden van grond in erfpacht zodat daarop door woningcorporaties en andere partijen betaalbare huur- of koopwoningen kunnen worden gerealiseerd;
- Het **Groei-/Groenfonds**, een revolving fund, gericht op:
  - het stimuleren van verduurzaming van de bestaande woningen, bedrijven, maatschappelijke organisaties, scholen etc.
  - innovaties in nieuwbouw van betaalbare huur- of koopwoningen via borgstellingen of subsidies. Yes
- Een **bestemmingsreserve Minder Afval** om de te verwachten snelle stijging van de afvalstoffenheffing op te vangen en -samen met lokale ondernemers en maatschappelijk partners- het gebruik van plastic terug te dringen of recycling te stimuleren.
- De PvdA wil de extra inkomsten uit **verkoop van de ENECO-aandelen investeren** in collectieve verduurzamingsprojecten, de transitie naar nieuwe vormen van energie en publieke voorzieningen (bijvoorbeeld de duurzame renovatie van zwembad Groenendaal of een nieuw toekomstbestendig zwembad).

Verder doen wij voorstellen tot:

1. Uitbreiding van de doelgroep voor het minimabeleid tot alle huishoudens met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum;
2. Introductie van een leer- en ontwikkelbudget voor alle minima, om hun kansen op een duurzame economische onafhankelijkheid te vergroten;
3. Meer inzet op preventie in de zorg, het werk, onderwijs en veiligheid;
4. Meer wijkgerichte inzet en samenwerking op het thema veiligheid;
5. Structurele aandacht en budget voor Heemstede als regenbooggemeente;
6. Structurele aandacht en structureel budget voor ondersteuning van bewonersinitiatieven, mantelzorgers en vrijwilligerswerk;
7. Uitvoeringsbudget ter versterking van het contact en het potentieel van verbinding van het aantal ZZP-ers met Heemstedse bedrijven en ondernemers.

Het liefst gaan we deze voorstellen realiseren door een herverdeling van bestaande budgetten. Als dit niet kan en daardoor de kwaliteit van de dienstverlening en de uitvoering van wettelijke taken in de knel dreigt te komen, kiezen wij voor een verhoging van de OZB-tarieven. Die keuze komt voort uit onze overtuiging dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Bovendien zien we dat het OZB-tarief 2021 in Heemstede met 7,57% ver onder het tarief in Bloemendaal (10,81%), Zandvoort (8,61%) en Haarlem (8,51%) ligt.

Heemstede, november 2021